

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori, se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai, nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Credința noastră

12. Tatăl meu și Tatăl vostru

a) Nimic nu este mai înălțător, mai înduioșător decât felul cum Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, vorbește despre Dumnezeu-Tatăl, despre unitatea dintre El și Tatăl și despre legătura dintre noi și Tatăl.

Iisus spune: Tatăl meu (Ioan 14, 7). Tot Iisus spune: Tatăl vostru (Luca 6, 36) și ne învață să ne rugăm: Tatăl nostru (Luca 11, 2; Matei 6, 9). Iisus ne-a descoperit pe Dumnezeu ca Dumnezeu-Tatăl, Tatăl Lui, al Fiului celui veșnic, Tatăl al nostru al tuturor. Și când Iisus zice „Tată” simți cum Tatăl și Fiul una sînt, cum această unitate însemnează ocrotirea Tatălui asupra Fiului și ascultarea deplină a Fiului de Tatăl. Și când Iisus vorbește despre „Tatăl vostru” tremură în cuvîntul Lui toată gingășia și încrederea nestrămutată în Tatăl, care este izvorul vieții, care pe toate le ocrotește și le îmbrățișează în iubirea Lui cea nesfîrșită.

b) În primul rînd Dumnezeu-Tatăl este Tatăl lui Iisus Hristos, Fiul cel unul născut din veșnicie al Tatălui celui veșnic. Între Tatăl și Fiul este o unitate deplină: „Eu sînt în Tatăl și Tatăl este în mine” (Ioan 14, 11). De aceea „toate îmi sînt date de la Tatăl meu și nimeni nu cunoaște pe Fiul decât Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni decât Fiul și (acela) căruia va voi Fiul să-i descopere” (Matei 11, 27). De aceea „precum Tatăl are viață în sine așa a dat și Fiului să aibă viață în sine” (Ioan 5, 26). Unitatea aceasta dintre Tatăl și Fiul se arată și în lucrarea creatoare și mîntuitoare. Dumnezeu-Tatăl „a făcut toate” prin „Cuvîntul” (Fiul) și „fără El nimic nu s-a făcut” (Ioan 1, 3). Tot prin Fiul cel veșnic, Tatăl a călăuzit pe Israel și celelalte popoare spre vremea cînd va veni Mesia, adică Mîntuitorul. Tatăl a voit să ne mîntuiască prin întruparea și jertfa Fiului, „că așa a iubit Dumnezeu lumea încît și pe Fiul Său unul născut l-a dat ca tot cel ce crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16). Și Fiul s-a supus vouă Tatălui, a împlinit voia Tatălui pînă la moarte și încă moarte pe Cruce (Filipeni 2, 8). Tatăl l-a trimis în lume, să se nască din Fecioara Maria, să se boteze în Iordan de la Ioan, să propovăduiască voia Lui cea sfîntă, să se jertfească împlinind voia Tatălui pentru mîntuirea tuturor, să-și dea sufletul său în mîinile Tatălui (Luca 23, 46), ca Tatăl să-l ridice din morți și Fiul să se înalțe iarăși întru mărirea dumnezeiască de-a dreapta Tatălui. Lucrarea săvîrșită de El pe pămînt, Iisus Hristos o cuprinde în cuvintele rugăciunii către Tatăl: „Eu te-am preamărit pe tine (Tatăl meu) . . . , lucru pe care mi l-ai dat să-l fac l-am săvîrșit”. De aceea Tatăl l-a preamărit pe Fiul, pe Iisus Hristos, ridicîndu-l întru „mărirea pe care a avut-o (la Tatăl) mai înainte de a fi lumea”, adică din veșnicie (Ioan 17, 4—5). Tot ce a făcut Fiul a făcut de la Tatăl și Tatăl a lucrat prin Fiul, căci Tatăl și Fiul una sînt.

c) Dumnezeu-Tatăl nu este numai Tatăl Fiului celui veșnic, Tatăl lui Iisus Hristos, ci este și Tatăl nostru și noi sîntem fiii Lui, dar nu după ființă ci după har, după bunăvoința Tatălui față de creatura Sa.

Iisus Hristos ne-a descoperit pe Tatăl, ca Părinte a tot ceea ce există. Ce minunate, ce mișcătoare sînt cuvintele prin care Iisus arată grija cu care Tatăl ocrotește păsările cerului, crinii cîmpului, iarba pămîntului — totul și toate! (Matei 6, 26—30). Cu atît mai înălțătoare, mai impresionante sînt cuvintele în care Iisus arată purtarea de grijă a Tatălui pentru noi, fiii Lui. Dacă Tatăl ocrotește păsările cerului și crinii cîmpului, cu atît mai mult

El va ocroti pe fiii Lui și îi va ajuta să aibă cele necesare (branză, îmbrăcăminte ș.a.), „că știe Tatăl vostru cel din ceruri, că aveți trebuință de toate acestea” (Matei 6, 31—32). Dacă tatăl pămîntesc știe să dea copiilor lui cele bune, „cu cît mai virtuos Tatăl vostru din ceruri va da cele bune” fiilor Lui, „celor ce cer de la el” (Matei 7, 9—11). Dumnezeu-Tatăl ne-a dăruit mai mult decât atîta: El a dat pe singurul Său Fiul, pe Iisus Hristos, ca în El să avem mîntuirea, adică participarea la viața veșnică (Ioan 3, 16) și să fim înălțați și noi întru mărirea dumnezeiască, la care s-a înălțat Iisus (Ioan 14, 2—3). Acestea toate pentru că Tatăl ne iubeste cu o iubire mai presus de orice altă iubire, cu o iubire dumnezeiască.

Dar pentru a primi darurile cele mari și ne-grăite de la Tatăl se cuvine ca și noi să iubim pe Tatăl așa cum îl iubeste Fiul, Iisus Hristos, să împlinim voia Tatălui așa cum a împlinit-o și Iisus, să avem încrederea nezdruncinată în Tatăl așa cum a avut Iisus Hristos. Dar nu-i destul să iubim pe Tatăl, ci trebuie să arătăm iubirea față de Tatăl, iubind tot ceea ce este „facerea mîinilor” Tatălui, adică toată existența, viața și mai ales să ne iubim unii pe alții, așa cum Dumnezeu, cum Iisus Hristos, ne iubeste pe toți. Dacă „Dumnezeu este iubire” (I Ioan 4, 16) să fim și noi iubire. Dacă toți sîntem în Iisus Hristos fii ai Tatălui, atunci toți sîntem frați și dacă Tatăl pe

toți îi îmbrățișează în iubirea Lui și noi trebuie să îmbrățișăm în iubire pe toți și pe toate. Că în împărăția Tatălui nu intră decît acela care „face voia Tatălui” (Matei 7, 21), acela care iubeste pe om ca Tatăl (Matei 5, 43—48), e milostiv ca Tatăl (Luca 6, 36), iartă ca Tatăl (Matei 6, 14—15). Cel ce va face așa va avea marea bucurie făgăduită de Iisus: „De mă iubeste cineva, va păzi cuvîntul meu și Tatăl meu îl va iubi și vom veni la el și locaș la el vom face” (Ioan 14, 23).

Tatăl însă e plin de iubire și față de cei păcătoși; și aceștia sînt fiii Lui. El așteaptă căința, întoarcerea fiului „care a plecat departe”, îl primește cu dragoste atotiertătoare și-l așează iarăși la masa darurilor sale celor veșnice (Luca 15, 7—32). Iar tuturor celor ce au risipit iubire fără de margini în jurul lor, la judecata din urmă Iisus Hristos, Fiul cel veșnic, le va spune: „Veniți binecuvîntații Tatălui meu, (și) moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii” (Matei 25, 34), împărăția cea veșnică, împărăția iubirii celei fără de margini și fără sfîrșit.

De aceea îndrăznim să ne rugăm Tatălui cu rugăciunea, pe care Iisus Hristos a dat-o ucenicilor Săi, zicînd: „Tatăl nostru, carele ești în cer, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pămînt. Pîinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre precum și noi iertăm greșelilor noștri. Și nu ne duce (lăsa) pe noi în ispită, ci ne mîntuiește de cel rău. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea în veci. Amin” (Matei 6, 9—13).

† NICOLAE

Mitropolitul Ardealului

Gînduri despre rugăciune

Dumnezeu a sădit în adîncul sufletului nostru dorința de a săvîrși tot binele, de a cunoaște adevărul și de a se înălța spre El, Creatorul tuturor celor văzute și nevăzute.

Înălțarea omului spre Dumnezeu și intrarea în comuniune cu El se face prin rugăciune. Ea este convorbirea noastră cu Dumnezeu. Prin ea și cu ea sufletul creștinului se îndreaptă cu toate puterile lui spre Dumnezeu, dar, în același timp, ea face să se reverse asupra celui ce se roagă harul dumnezeiesc. Credinciosul care se roagă se află în timpul rugăciunii ca într-un laborator în care se întîlnesc cele cerești cu cele pămîntești și se naște, din împreună lucrarea lor, lumina, înnoirea și sfințirea vieții.

Dacă în înălțarea minții spre adevăr și a voinței spre bine ne apare mai mult lucrarea omului, în rugăciunea publică sau particulară apare de la început lucrarea lui Dumnezeu. În adevărata rugăciune se roagă împreună cu noi Duhul lui Dumnezeu. De aceea roadele rugăciunii sînt, precum vom vedea, mari și însemnate și se revarsă peste toate celelalte lucrări ale celui ce se roagă.

După forma și conținutul ei, rugăciunea este de două feluri: 1. Rugăciunea publică sau rugăciunea liturgică, deoarece Sf. Liturghie este centrul și inima rugăciunii comune, și 2. Rugăciunea particulară, adică rugăciunea pe care o face fiecare credincios în parte.

Rugăciunea liturgică și cea particulară sînt cei doi plămîni ai vieții religioase. Între ele este o strînsă legătură. Rugăciunea liturgică este ca un foc mare, ca un rug, în mijlocul căruia se află rugăciunea și jertfa Mîntuitorului. Rugăciunile noastre particulare sînt ca niște luminițe, care se aprind de la acest mare foc și aduc lumină, mîngîiere și căldură duhovnicească. Am putea spune că rugăciunea particulară este prelungirea și adîncirea rugăciunii liturgice în viața personală a cre-

dincioșilor. De aceea ni se pare nepotrivită părerea acelor creștini care spun că nu se pot ruga la biserică, dar se roagă acasă. Numai amîndouă rugăciunile împlinesc dorul nostru după Dumnezeu, adică împletirea rugăciunii noastre de la Biserică, cu aceea pe care o rostim acasă sau oriunde ne-am afla.

După cuprinsul lor, atît rugăciunea comună cît și cea particulară pot fi de trei feluri: rugăciune de laudă, rugăciune de mulțumire și rugăciune de cerere. Toate aceste feluri de rugăciune au temei adînc în Sf. Scriptură și în Sf. Tradiție. Mîntuitorul nostru Iisus Hristos și Sfinții Apostoli s-au rugat în Biserică, s-au rugat fiecare în parte în diferite locuri și împrejurări și ne-au învățat să ne rugăm pentru noi și pentru semenii noștri (Matei 6, 5—13; 26, 39; Marcu 11, 10, 13, 33; Luca 9, 29; 11, 2—4; Ioan 4, 23; 14, 13; 17, 11—20; Col. 1, 9; Filip. 1, 9; Romani 8, 26; I Timotei 2, 1—4).

Pentru adevăratul credincios rugăciunea este hrana de toate zilele a vieții lui sufletești.

Prin rugăciune, liturgică și particulară, se realizează trăirea împreună cu Iisus Hristos. Cuvintele Sf. Ap. Pavel: „Mie a vieții este Hristos” devin o realitate în viața creștinilor și prin rugăciune.

Rugăciunea continuă e o faptă a inimii plină de credință și de dragoste, după cum munca în sine este o rugăciune a faptelor.

Însușirile principale ale rugăciunii sînt: legătura cu Iisus Hristos, universalismul și realizarea unității și a comuniunii frățești între toate mădulele Trupului tainic al lui Hristos.

Credinciosul ortodox se roagă lui Dumnezeu nu ca unei puteri impersonale, departe de el, neajunsă și neînțeleasă. Rugăciunea lui nu este un strigăt de deznădejde. El se roagă lui Dumnezeu ca unui

(Continuare în pag. 3)

In întâmpinarea Nașterii Domnului

Iată sîntem iarăși în postul Crăciunului. Sfințele Sărbători ale Nașterii Domnului din nou ne stau înaintea noastră. Încă odată vom prăznuiră Nașterea Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos și ne vom odihni duhovnicește de ostenele noastre din anul care a trecut.

Se cuvine și acum, ca din toată inima și din tot cugetul să întovărășim caravana Magilor de la Răsărit și pe cuvicioșii păstori din Betleem, grăbiți să vină să se închine Dumnezeiescului Prunc, avînd o grijă profundă pentru noi înșine.

Odată cu venirea Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, între deosebitele obligațiuni pe care le cunoaștem și unii le și aplicăm, este una de mare importanță: îngrijirea duhovnicească. Așa de pildă putem spune că Sfînta Spovedanie și Sfînta Cuminecătură sînt paznicele sănătății noastre sufletești, așezate în Biserică încă din zilele primare. Spovedania este o taină care nu este legată de soroace sau termene anumite din cursul anului. Putem merge la preotul duhovnic ori de cîte ori avem nevoie să ne ușurăm sufletul de povara păcatelor și de a primi mîngîierea Harului și nădejdea iertării. Numai ca mărturisirea să fie făcută cu zdrobire de inimă, cu regret și dorință de îndreptare, căci, cum spune Psalmistul, „inima înfrîntă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi”. Prin această Sfîntă Taină primim înnoirea morală, adică reășezarea sub puterea harului. Numai cine o cunoaște din practică își dă bine seama cît de lipsită de lumină este o conștiință necercetată de această dumnezeiască Taină. Prin dezlegarea la scaunul duhovnicesc, conștiința credinciosului devine mai luminată, mai ușurată. Chiar și cei cărora ni se pare că nu păcătuim cu nimic, trebuie să ne spovedim. Așa ne învață Sfîntul Ioan Evanghelistul, ucenicul cel iubit al Domnului. „De vom zice că păcat nu avem, pe noi înșine ne înșelăm și adevărul nu este întru noi. De vom mărturisi păcatele noastre credincios este și drept ca să ne ierte nouă păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea” (I Ioan 1, 8—10). Puterea de a lega și dezlega păcatele o are numai Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, pe care a dat-o Sfinților Săi Apostoli și prin aceștia și preoților. Dezlegarea este iertarea desăvîrșită a păcatelor mărturisite înaintea duhovnicului cu umilință și cu dorință sinceră de a nu le mai face.

Iată ce spune Sfîntul Ioan Gură de Aur despre puterea de a lega și a dezlega, încredințată preo-

ților: „Locuitori ai pămîntului și ducîndu-și viața pe el, preoții au fost cinstiți cu încrederea de a administra cele cerești; ei au primit puterea pe care Dumnezeu nici îngerilor și nici Arhanghelilor n-a dat-o. Acestora nu le-a spus: cîte veți lega pe pămînt vor fi legate și în ceruri și cîte veți dezlega pe pămînt vor fi dezlegate și în ceruri”.

Așadar, pînă mai este vreme, să pășim cu sfielnică evlavie la scaunul duhovniciei pentru a primi iertarea păcatelor și a lua sfînta aprobare de a ne apropia cu buzele de Sfîntul Trup și Sînge al Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos; de Trupul și Sîngele cel izvorîtor de viață, prin care trecem în țagăduința darului celui nou și care ne este garanția vieții veșnice. Dar cu o condiție: să ne mărturisim păcatele în lacrima căinții și umilinții; toate gîndurile, toate faptele pentru a putea fi dezlegați la scaunul duhovniciei de legătura păcatelor.

Sîntem în postul Crăciunului, pe calea spre Sfințele Sărbători ale Nașterii Domnului. Cum vom întâmpina ziua marelui taine a întrupării Domnului? Oricît de bogată, de orînduită și plină de bucurii ar fi casa noastră pămîntească, dacă nu avem grijă să orînduim și conștiința noastră, sărbătorile vor fi lipsite de flacăra iubirii creștinești, vor fi seci, fără însemnătate deosebită din punct de vedere creștinesc. Cum vom simți cu adevărat bucuria Nașterii Domnului, dacă nu vom merge să ne primenim înaintea duhovnicului nostru legămîntul de credință și iubire către Cel ce a binevoit să se deșarte de slava cerească și să ia trup din Sfînta Fecioara Maria pentru a noastră mîntuire? Cum ne vom odihni sufletește la umbra duhovnicească a ieslei Mîntuitorului și cum vom cînta împreună cu Sfinții îngeri: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire” (Luca 2, 14), sau cu închinătorii păstori ai Betleemului cîntecele de Crăciun? Pentru aceasta și pentru pacea noastră lăuntrică se cuvine să luăm hotărîrea cea bună. Mîntuitorul sufletelor noastre așteaptă și anul acesta rodul de la smochinul neroditor. Cu sfielnică evlavie să i-l dăm din toată inima și din tot cugetul nostru, rodul bunei-cuviințe, al hărăniciei, al gîndului bun și așezat, al inimii curate, calde și iubitoare de tot omul, căci numai astfel „Nașterea lui Hristos” ne va fi și „de folos”.

Prof. pr. N. Ciudin

Cinstirea Sfinților

În centrul învățaturii și a cultului Bisericii noastre este credința în Sf. Treime și lucrarea mîntuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos. Dar aducîndu-i slujire lui Dumnezeu, Biserică cîstește și pe Sfinți, ca pe niște rîvnitori care au urmat lui Hristos.

Noi cinstim pe Sfinți fiindcă însuși Mîntuitorul i-a prețuit, îmbrăcîndu-i în slava Sa: „Și slava pe care mi-ai dat-o mie, eu le-am dat-o lor ca una să fie” (Ioan 17, 22).

Cinstirea dată de Mîntuitorul Sf. Apostoli este atît de mare, încît ei vor lua parte la judecata lumii: „Cînd Fiul Omului va ședea pe scaunul slavei sale, atunci și voi, ce mi-ați urmat mie, veți ședea pe 12 scaune, judecînd cele 12 seminții ale lui Israil” (Matei 19, 28). Tot Mîntuitorul îi numește „prietenii” ai Săi. „De acum nu vă mai numesc slugi... ci v-am numit prietenii” (Ioan 15, 15). Dar nu numai Sfinților Apostoli li s-a dat cinstire. Dumnezeu l-a numit pe Avraam „prietenul” Său (Iacov 2, 23), iar prin sfinții prooroci a vestit voia Sa și a făcut numeroase semne. Așa de pildă rugăciunea Sf. prooroc Ilie a fost ascultată și Dumnezeu i-a dat putere să facă minuni (III Regi 17; 18—19 și IV Regi 1, 9—16), iar apoi l-a ridicat la cer (IV Regi 2, 11). Chiar și haina acestui prooroc devenise făcătoare de minuni (IV Regi 2, 14).

Cînd Vechiul Testament apunea și se iveau zorile celui Nou, Dumnezeu a trimis pe Sf. Ioan Botezătorul să gătească „Calea Domnului” (Luca 2, 2—4), iar Mîntuitorul l-a numit „mai mare decît prooroc” și „cel mai mare dintre cei născuți din femei” (Matei 11, 9—11).

Despre Sf. întîiul mucenic Ștefan Sf. Scriptură ne spune că era „plin de credință și de Duh Sfînt” (F. Ap. 6, 5) și fața lui — în timpul procesului său — „era ca fața unui înger”, fapt observat chiar de cei care-l judecau (F. Ap. 6, 15) și același Sfînt a văzut „cerurile deschise și pe Fiul Omului stînd de-a dreapta lui Dumnezeu” (F. Ap. 7, 56).

Sf. Apostol Pavel — chemat la apostolie în chip minunat de Mîntuitorul — s-a învrednicit de a fi „răpit în rai” (II Cor. 12, 3). Același Sf. Apostol învață că Sfinții „sînt scriși în cer de Dumnezeu” (Evrei 12, 23), iar în altă parte zice: „Cele ce a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc, acelea nici ochiul încă nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit” (I Cor. 2, 9).

Iată deci numai cîteva din faptele și învățăturile cuprinse în Sf. Scriptură, care arată în ce măsură Dumnezeu a dat putere Sfinților. Această răsplătă dumnezeiască se datorește tăriei de credință și faptelor lor bune, izvorîte din iubire față de Dumnezeu și față de aproapele, iubire care tinde să se asemene cu cea a Mîntuitorului (Ioan 15, 13).

Luînd ca pildă jertfa Mîntuitorului, Sfinții și-au dăruit viața lor pentru propovăduirea Evangheliei și ajutorarea semenilor, unii murind ca mucenici, alții păstörind cu vrednicie Biserică lui Hristos, mulți luptînd împotriva ereticilor și toți îmbunătățindu-și viața prin rugăciune și fapte bune. Ei au biruit — și ne-au îndemnat și pe noi să biruim — năvala patimilor, răutății și egoismului prin puterea dragostei și a jertfelniciei. Ei au slujit aproapelui cu abnegație, prin jertfina de sine, cu scopul ca binele să triumfe.

Sfinții au dus „lupta cea bună” și „au cucerit viața veșnică” (I Timotei 6, 12). Cîntă slujire devotată față de Biserică și cîte fapte mărețe și binefăcătoare față de aproapele găsim în viețile sfinților, ca de pildă la Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare, Nicolae din Mira Lichiei, Maxim Mărturisitorul, Gheorghe, Dimitrie, sau la Sfinții români: Sava Brancovici, Ilie Iorest, Calinic de la Cernica, Iosif de la Partoș, Oprea din Săliște, Sofronie de la Cioara ș.a.

Dar, ar putea să se pună întrebarea: oare Sfinții — cu toată vrednicia lor — se pot ruga pentru noi și Dumnezeu ascultă aceste rugăciuni?

Sf. Scriptură și Sf. Tradiție ne dau un răspuns lămurit la această întrebare, arătîndu-ne, în multe locuri, că Sfinții s-au rugat pentru noi pămîntenii, încă atunci cînd ei se aflau în această viață (Matei 15, 23; F. Ap. 7, 60; I Tes. 1, 2—3; II Tes. 1, 11; II Cor. 13, 9; Filip. 1, 3—4; Efes. 1, 16—18 și 3, 14—21; II Tim. 1, 3). Și dacă acesta este adevărul, oare putem admite că Sfinții, odată plecați dintre noi, atunci cînd stau mai aproape de Dumnezeu să înceteze să se mai roage, cînd însuși „Mîntuitorul se roagă și mijlocește pentru noi” (Romani 8, 34) și Duhul Sfînt de asemenea (Romani 8, 26—27)? E posibil ca în fața acestei rugăciuni dumnezeiești și văzînd și rugăciunea îngerilor pentru noi (Matei 18, 10) Sfinții să rămîna nepăsători? Acest lucru nu e posibil, fiindcă Sfinții nu sînt și nu pot fi niște mădulare nelucrătoare sau amortite ale Bisericii. Dragostea lor față de Dumnezeu și față de oameni a fost vie și lucrătoare în viața zecăstă și devine și mai puternică și activă atunci cînd ei sînt împreună cu Hristos. De altfel Sfînta Scriptură ne oferă o mărturie directă în sprijinul acestui adevăr. În Apocalipsă ni se spune: „Și cînd a luat cartea, atunci cei patru viețuitori și cei 24 de bătrîni au căzut înaintea Mielului, avînd fiecare cîte o harfă și cîte o cupă de aur, plină de tămîie, care sînt rugăciunile Sfinților” (Apoc. 5, 8). Dumnezeu ascultă aceste rugăciuni, fiindcă El însuși i-a proslăvit pe Sfinți, dîndu-le lor „nume care nu se vor șterge din cartea vieții” (Apoc. 3, 5). Și dacă „mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului” (Iacov 5, 16), cu atît mai mult va avea putere rugăciunea Sfinților care „stau înaintea tronului lui Dumnezeu și-i slujesc ziua și noaptea în Biserică Lui” (Apoc. 7, 15). Dacă Dumnezeu a ascultat rugăciunile lor, cînd ei au fost în viața pămîntească (III Regi 17, 20—21) și încă de atunci le-a dat putere să facă lucruri minunate (F. Ap. 3, 6—7); 9, 34—41; 19, 11—12; 20, 10—12 și altele), oare nu va primi cu atît mai virtuos rugăciunile lor acum cînd ei fac parte din „Biserică lui Dumnezeu din Cer” (Apoc. 11, 19) și „sînt mișcați de Duhul Sfînt” (II Petru 1, 21)? O mărturie și mai clară a Sf. Scripturi scoate în evidență acest adevăr: „Îngerului i s-a dat tămîie multă ca s-o puie cu rugăciunile tuturor sfinților, pe altarul cel de aur de dinaintea tronului. Fumul de tămîie cu rugăciunile sfinților s-a ridicat din mîna îngerului înaintea lui Dumnezeu” (Apoc. 8, 3—4).

Despre puterea rugăciunii Sfinților au fost conștienți creștinii încă din primele timpuri de existență a Bisericii. Astfel se explică numărul mare de inscripții de pe pereții catacombelor, unde credincioșii se adunau la slujbele bisericesti, inscripții în care pietatea populară cerea Sfinților să se roage pentru noi. Tot din aceeași cinstire față de Sfinți, slujbele se făceau, în cea mai mare parte, pe mormintele lor. Și astăzi în sf. masă din altarele bisericilor noastre sînt zidite moaștele Sfinților, iar antimisul pe care se sfințesc Darurile de la Sfînta Liturghie cuprinde mici părțicule din aceleași sfinte moaște.

Toți Sf. Părinți au scris și propovăduit despre cinstirea Sfinților. Cinstirea pe care o dăm Sfinților nu știrbește cu nimic slujirea ce se cuvine lui Dumnezeu. Dimpotrivă, slujirea și închinarea datorată lui Dumnezeu se îmbracă într-o haină mai aleasă și credința noastră în El devine mai puternică și activă, după modelul Sfinților. Și aceasta pentru motivul că Sfinții au trăit, au învățat și au săvîrșit minuni numai în numele lui Dumnezeu. Prin cinstirea lor, noi putem întări dragostea și slujirea noastră față de Dumnezeu și față de aproapele nostru și putem mobiliza voința noastră spre fapte bune și spre înfrîngerea răului sub orice formă. Sf. Ioan Gură de Aur, vorbind despre Sfinți, ne îndeamnă să ne însușim duhul jertfelnic, care a împodobit viața lor.

Biserică cîstește pe Sfinți prin așezarea sărbătorilor în care li se aduc cîntări de laudă și rugăciuni, prin închinarea multor biserici sub ocrotirea lor („hramul” bisericii), prin cinstirea icoanelor și a moaștelor lor și prin obișnuința ca mulți dintre creștinii să poarte numele de botez, luat dintre numele Sfinților. Prin acest act de cult noi sîntem uniți cu Biserică cerească-triumfătoare și rugăciunile noastre se unesc cu cele ale Sfinților, spre îndreptarea vieții noastre. Cinstirea pe care o dăm lor trece de fapt asupra Mîntuitorului, care a zis: „Cel ce vă primește pe voi, pe mine mă primește” (Matei 10, 40). Dar și invers: cine nu cîstește pe Sfinți, nu cîstește nici pe Hristos, căci „cel ce se leapădă de voi, de mine se leapădă” (Luca 10, 16).

Ca încheiere trebuie să reținem că cea mai aleasă cinstire a Sfinților este aceea de a le urma pilda și anume dragostea lor fierbinte față de Mîntuitorul Iisus Hristos, din care a izvorît o nețărmurită dăruire de sine pentru ajutorarea semenilor și triumful binelui în lume.

Pr. M. Colotelo

Semnificația zilei de 1 decembrie 1918

Data de 1 decembrie 1918, când s-a proclamat la Alba-Iulia Unirea Transilvaniei cu România, rămîne, prin importanța ei epocală pentru istoria poporului și statului român, un permanent prilej pentru întărirea simțămintelor de unitate și solidaritate națională.

Actul Unirii de la 1 decembrie 1918 se fundamentează pe adevărul istoric că, încă înainte de înjgheburile primelor sale organizații politice și apoi veacuri de-a rândul poporul român s-a afirmat ca o entitate unitară pe întreg teritoriul patriei noastre, înfruntînd cu hotărîre toate încercările stăpînirilor străine de sfîșiere a acestei unități.

Trăinicia unității poporului nostru își are premisele în conștiința romanității sale și a limbii sale, în conștiința sa de neam, în comunitatea lingvistică și culturală, precum și în năzuințele sale necurmate pentru libertate și independență, unificarea politică a țărilor române.

Intreaga istorie a poporului nostru este străbătută astfel de lupta sa permanentă de emancipare națională și socială în vederea realizării unității sale politice.

La a 52-a aniversare a zilei de 1 decembrie 1918, se cuvine să cunoaștem că lupta de eliberare a românilor din Transilvania s-a bucurat de puternicul sprijin moral al fraților lor din Muntenia și Moldova, precum și faptul că la înfăptuirea Unirii din 1918 au avut un rol de frunte îndeosebi personalități ca Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop, Aurel Lazăr, Ioan Suciu, Ion Mihuț, I. Jumanca, I. Flueraș, Enea Grapini, Tiron Albani, Octavian Goga, Vasile Lucaciu, Traian Vuia, Emil Isac și mulți alții, cunoscuți sau anonimi.

Acești luptători români, stînd alături de lupta maselor populare de sufletul întregului popor, au contribuit la desăvîșirea, în condițiuni deosebit de grele, la marea izbîndă a cuceririi dreptului de autodeterminare și independență națională.

În cadrul aniversării zilei de 1 decembrie 1918 trebuie să subliniem însă și rolul Bisericii noastre strămoșești, care a sprijinit cultivarea și apărarea unității politice a românilor de pretutindenii și care a contribuit substanțial și la acțiunile pentru unitatea politică a poporului nostru.

Dezvoltarea noastră istorică verifică atașamentul permanent al Bisericii Ortodoxe Române la destinele credincioșilor ei, participînd prin ierarhii, preoți și monahi ei la unirea țărilor române sub Mihai Viteazul, la Unirea Principatelor și la Unirea Transilvaniei cu România.

Prin introducerea limbii române în cult, prin difuzarea cărților bisericești și religioase în limba română în toate provinciile românești și prin legăturile bisericești dintre românii din aceste provincii, Biserica noastră a menținut mereu vie conștiința unității tuturor românilor în aceeași lege strămoșească, precum și aspirațiile lor către unitate și libertate politică.

Iar în cursul anilor crînceni ai primului război mondial, „popii țărani”, cum îi numea marele nostru istoric Nicolae Iorga, au mucenicit împreună cu poporul, alături de care și-au adus tributul de jertfă, suferință și viață întru izbîndirea idealului unității și libertății întregului neam.

Acești modești apostoli, cei mai mulți smeriți și cuvioși preoți de țară, s-au întors după lupte iarăși la sfînta slujbă, mulțumiți că Dumnezeu i-a învrednicit și ajutat să-și împlinescă datoria cu credință și cu dragoste pentru altar și obște, ca și vrednicii lor înaintași.

Cei care au avut fericirea să vadă pecetluită biruința dreptății la 1 decembrie 1918, în Alba-Iulia, au putut întîmpina răsăritul sfînt al soarelui celui nou, aducînd primos pe altarul patriei întregite tot sufletul lor împreună cu sufletul întregului popor românesc.

Preoții ardeleni, în frunte cu protopopii și episcopii lor, au venit atunci la Alba-Iulia, la marea adunare, pătrunzîndu-se de cuvintele rostite de delegații diferitelor grupări și ținuturi prezente acolo, dar îndeosebi de declarațiile episcopului Papp, locuitorul de mitropolit. Acesta spunea, între altele, că episcopii Bisericii române din Transilvania, Ungaria și Banat sînt conștienți de legătura sfîntă în care au stat și stau cu neamul românesc, atît ca odrasle din rădăcina lui, cît și ca păstori sufletești ai lui. Lumea a întonat puternic: „Deșteaptă-te române”, acompaniată de vestitul cor al lui Timotei Popovici, iar la cuvintele: „Murim mai bine-n luptă”, toți ridicară mina în semn de jurămint, emoția ajungînd la culme. Plîngeau clericii, plîngeau cei ce asistau la slujbă.

La Alba-Iulia a vorbit atunci voia elementară a veacurilor de luptă și de speranțe neînfrînte. Fără a uita pe nimeni din cei care au colaborat la

această faptă a unirii, omagiul recunoștinței noastre se îndreaptă azi către poporul nostru întreg de oriunde și din toate veacurile.

Unitatea statală cucerită în 1918 a deschis posibilitatea rezolvării revendicărilor de ordin social și național, rezolvare care s-a înfăptuit abia în anii socialismului, asigurînd comunitatea reală de interese a tuturor oamenilor muncii din țara noastră.

Actul Unirii din 1918 s-a desăvîșit și pe terenul vieții religioase a românilor prin actul Reîntregirii bisericești din 1948, încît astăzi toți preoții și credincioșii români alcătuiesc o singură Biserică Ortodoxă Română, contribuind prin unitatea legii strămoșești la unitatea deplină a întregului popor, înfrățit în strădaniile sale comune pentru prosperitate, pace și fericire.

M. S.

Cu privire la fumat

Un binevenit apel a fost lansat cu mai mult timp în urmă de către marele nostru cotidian „Știința”, care suna astfel: „Fumați? Vă privește, dar nu ne otrăviți și pe noi”. Acest apel sau, poate mai degrabă, avertisment, a avut un deosebit ecou în obștea mare a cetățenilor. Ca urmare, într-o seamă de instituții, localuri publice, birouri, mijloace de transport etc., fumatul a fost înlăturat cu totul, sau i s-a rezervat anumite locuri speciale. Și pe bună dreptate, pentru că cu toții constatăm adesea, fie direct, fie indirect, cîte neajunsuri provoacă acest obicei, atît pentru cei ce-l practică, cît și pentru cei ce le stau în preajmă, începînd de la iritarea ochilor și a organelor respiratorii, pînă la alte aspecte negative pe care le întîlnim în viața de zi cu zi. După cum arată cercetările medicale, fumatul are și o seamă de urmări dăunătoare sănătății, a căror cunoaștere considerăm că nu este de prisos.

Importante informații ne dă în acest sens și o cărțuție, apărută cu ani în urmă, a prof. univ. Dr. C. Marcu, din care spicuiam cîteva date.

Așa de pildă, un fumător care consumă zilnic 20 de țigări în nu mulți ani devine posesorul unei bronșite cronice. În această privință, un specialist în tratarea bronșitelor cronice din Viena a comunicat la un congres internațional că fumatul unei singure țigări conține 80 de milioane de granule solide de cenușă, vizibile la microscop, și că un fumător mijlociu inhalează în 20 de ani circa 6 kg de astfel de granule, care atacă în continuu plămîni.

Așa se face că bolnavii de bronșită cronică au o expectorație abundentă și sînt zguduți de o tuse chinuitoare. Ei au o mare greutate în respirație, care le este însoțită adesea de un fel de șuierături.

Fumul de țigară produce apoi o strîmtare a vaselor sangvine, din care motiv hrănirea corpului se face mai greu. Sînt boli de vase — neîncredințăm specialiștii — în care „fumatul produce catastrofe”, cum este spre exemplu boala lui Buerger, din cauza căreia au fost bolnavi care au pierdut ambele picioare și chiar brațele.

Fumatul dăunează totodată și inimii, căreia îi produce palpitații, și nu arareori duce și la slăbirea vederii.

De fumul de țigară nu este ferit nici tubul digestiv. Așa de pildă sucul gastric scade la fumători și, deci, și pofta de mîncare, iar durerile cresc la bolnavii de ulcer care fumează.

Un aspect asupra căruia fumătorii mai excesivi, mai împătimiți, trebuie să ia cît mai serios seama este acela al legăturii care există între tutun și unele forme de cancer. Astfel, experimentele pe animale arată că prin tutun sau produsele sale pot lua naștere mai multe tipuri de cancer, dintre care cel mai grav și mai des întîlnit este cancerul de plămîni. S-a constatat, statistic, că frecvența cancerului pulmonar este de 2—14 ori mai mare la fumători decît la nefumători.

De reținut este și aceea că fumatul are urmări și asupra duratei vieții. Într-o cercetare făcută cu mulți ani în urmă pe 7000 de cetățeni, s-a constatat că vîrsta de 50 de ani este depășită de 81% din nefumători, de 78% din cei ce fumează puțin și de numai 63% dintre marii fumători.

Toate aceste neajunsuri și, desigur, încă altele îmbracă forme deosebite, mai accentuate, la tineret. În S.U.A. de pildă, unde mulți copii au obiceiul să fumeze, cercetările au arătat că copiii fumători au rămas, în decurs de 3 ani, cu 3 cm mai scunzi decît copiii de aceeași vîrstă care nu fumau.

Fumatul însă are și alte urmări de interes general din cele mai serioase, cum sînt de exemplu pro-

vocarea de incendii prin aruncarea din nebagare de seamă a unui muc de țigară nestins sau a unui chibrit aprins, el ducînd uneori și la scăderea capacității de a muncii și deci a productivității în muncă.

Pentru noi ca următori ai Mîntuitorului Iisus Hristos, ca fii ai Bisericii, această problemă compoartă și unele aspecte morale deosebite. Așa de

(Continuare în pag. 4)

Gînduri despre rugăciune

(Urmare din pag. 1)

„Tată”. Așa s-a rugat Mîntuitorul cînd a spus: „Ava, Părinte”. De la Iisus am învățat să numim pe Dumnezeu: „Tatăl nostru”. De aceea ne rugăm lui Dumnezeu plini de încredere, căci „Domnul este aproape”, precum spune Sf. Ap. Pavel (Filipeni 4, 15), „În El trăim, ne mișcăm și sîntem” (F. Ap. 17, 28).

Rugăciunile noastre le adresăm lui Dumnezeu, „Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos” (Romani 15, 6; II Cor. 1, 3; II Cor. 11, 31; Efeseni 1, 3; 3, 14), de la care și prin care vine tot darul desăvîșit (Romani 1, 7; I Cor. 1, 3; II Cor. 1, 2; Galateni 1, 3).

După învățătura Bisericii, rugăciunile noastre le facem „prin Iisus Hristos” (Rom. 1, 8; 5, 1; 7, 1; 7, 25; 16, 27; Efes. 2, 18; Col. 3, 17), „în Iisus Hristos” (Romani 15, 17; II Cor. 2, 14; Efes. 3, 21) și „în numele lui Iisus Hristos, care este nume mai presus de orice nume din cîte sînt în cer și pe pămînt” (Efes. 5, 26; Col. 3, 17).

O altă însușire a rugăciunii este universalismul ei. Adevăratul credincios se roagă în casa sa sau la biserică nu numai pentru sine, pentru cele ce-sînt de folos sufletului și trupului său, ci el se roagă pentru toți oamenii, pentru împlinirea a tot ceea ce este de folos pentru mîntuirea lor, pentru întreagă firea înconjurătoare. Cele dintîi rugăciuni pe care le-am învățat de la mamele noastre erau astfel: „Doamne, fă-mă mare și cuminte”, „Doamne, dă sănătate, lui mama, tatei și la toți oamenii”.

Expresia acestei însușiri o aflăm în „Ectenia cea mare” cu care se încep toate serviciile religioase din cultul ortodox.

În ea ne rugăm „pentru pacea de sus”, „pentru pacea sufletelor noastre”, „pentru pacea a toată lumea”, cuprindem apoi în rugăciunile noastre pe toți oamenii, pe cei de departe și pe cei de aproape, pe cei bolnavi și pe cei sănătoși, pe călători, pe cei robiți, pe cei vii și pe cei morți.

În lumea harului rugăciunii este cuprinsă întreagă firea, de aceea ne rugăm pentru „bună liniștea văzduhului”.

Dar rugăciunea ne unește pe toți cei ce ne mărturisim prin ea că sîntem fii ai aceluiași Părinte ceresc. În climatul ei ne simțim ca frați și ne dăm seama cît de mult aparținem unii altora.

Pe bună dreptate s-a asemănat rugăciunea cu sîngele care circulă prin tot organismul, hrănește toate celulele și le face vii și sănătoase. Rugăciunea unuia pentru toți și a tuturor pentru fiecare este sîngele care unește și hrănește toate mădularele Trupului tainic al lui Hristos, spune un teolog ortodox.

De aceea Ap. Pavel face deseori amintire în epistolele sale despre rugăciunile pe care le face „zi și noapte” pentru toți și, la rîndul său, cere credincioșilor să-l cuprindă în rugăciunile lor. Tot din acest motiv a izvorît îndemnul către Timotei: „Vă îndemn deci, înainte de toate, să faceți rugăciuni, cereri, mijlociri și mulțumiri pentru toți oamenii” (I Timotei 2, 1—4).

Biserica noastră este și prin aceasta în slujba oamenilor și a lumii. Ea duce mesajul adevărului mîntuitor, descoperit prin Iisus Hristos și împărtășește comoara harului mîntuitor.

Astfel cea dintîi binefacere pe care o aduce rugăciunea este aceea că ne face părtași de iubirea și harul lui Dumnezeu.

Curățenia inimii, iertarea păcatelor, credința în Dumnezeu și toate celelalte virtuți care împodobesc viața unui creștin se întretin ca florile într-o grădină, numai dacă le hrănim și ocrotim și prin rugăciune.

Rugăciunea dă putere sufletului să iubească pe toți oamenii și să răspundă răului cu bine. Ea deschide canalele milostivirii între semenii. În sfîșierile inimii nu ne lasă pradă miniei, ori deznădejdii, ci e un nesecat izvor de viață trăită după voia lui Dumnezeu.

Rugîndu-ne cu credință prin grai și prin fapte bune lui Dumnezeu, devenim mai buni, mai înțeleghători, mai îngăduitori cu semenii noștri, mai plini de iubire pentru toți oamenii.

Prot. V. Coman

Străduința duhovnicească

În dumnezeiasca Evanghelie ni s-au păstrat multe din învățăturile Mântuitorului nostru Iisus Hristos, în care se arată că pentru a dobândi Împărăția cerurilor este de trebuință să ne străduim. Deosebit de grăitoare în această privință sînt cuvintele pe care le-a rostit Domnul, cînd a zis că „Împărăția cerurilor se ia prin stăruință și silitorii pun mîna pe ea”. Aceste cuvinte, pe care le citim în Sf. Evanghelie de la Matei (11, 12) ne stau drept mărturie despre faptul că Fiul lui Dumnezeu înfățișează adevărul că Împărăția cerurilor este a celor ce stăruiesc pentru dobîndirea ei, a celor ce se silesc în stăruința de a o avea, ea este deci a celor ce se străduiesc să facă parte din ea.

Cei ce caută împărăția cerurilor, caută în același timp și propria lor mîntuire, care, de asemenea, după cuvîntul Domnului, tot prin străduință se cîștigă. Acest adevăr l-a cuprins Fiul lui Dumnezeu în răspunsul pe care l-a dat unuia dintre ascultătorii Săi, care l-a întrebat, zicînd: „Doamne, puțini sînt, oare, cei ce se mîntuiesc?” (Luca 13, 23). Ca răspuns la această întrebare, Domnul a zis: „Străduiți-vă să intrați prin poarta cea strîmtă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre și nu vor izbuti” (Luca 13, 24).

Mîntuitorul nostru a dat îndemnul: „Intrați prin poarta cea strîmtă (Matei 7, 13) și împreună cu acest îndemn a dat și lămurirea că „largă este poarta și încăpătoare calea care duce la pierire și mulți sînt cei care apucă pe ea. Și strîmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sînt care o află” (Matei 7, 13-14), vrînd să-i încredințeze pe toți cei ce cunosc aceste cuvinte, că numai cei ce se străduiesc pot să ajungă la înaintarea în viața duhovnicească.

Adevărul că străduința pentru cele bune este de mare trebuință l-a arătat și l-a lămurit Domnul nostru Iisus Hristos în unele din parabolele Sale despre împărăția cerurilor. O bună dovadă despre aceasta ne este parabola cu talanții (Matei 25, 14-30), din care se vede lămurit că numai cei ce la talanții primiți adaugă alți talanți, pot să intre în bucuria Domnului lor, pe cînd cel ce se mulțumește doar să păstreze talantul primit și, din pricina nelucrării, îl înapoiază fără vreun adaos, este pedepsit.

Împărăția cerurilor este asemănată, în Sf. Evanghelie, și cu o vie, ce trebuie lucrată (Matei 20, 1-16; 21, 28-31; 21, 33-41).

Folosind asemănarea Împărăției lui Dumnezeu cu via, Mîntuitorul nostru are în vedere străduința pentru înmulțirea binelui, care este cel puțin tot atât de trebuitoare, pe cît de trebuitoare este străduința și osteneala pentru dobîndirea roadelor pe care le aduce via pămîntului.

„De ce ați stat aici toată ziua nemuncind?” a întrebat Domnul, către sfîrșitul zilei (în ceasul al unsprezecelea), pe unii pe care i-a găsit în tîrg fără de lucru (Matei 20, 6) și a adăugat îndată: „Duceți-vă și voi în vie” (Matei 20, 7). Prin aceasta Domnul arată că nu i se cade omului să stea în nelucrare și în simplă așteptare, ci trebuie să se străduiască, trebuie să ia parte la lucrările prin care se înmulțește binele între oameni, iar aceasta cu atât mai mult cu cît se știe că „Împărăția lui Dumnezeu se va da neamului care face roadele ei” (Matei 21, 43).

Despre trebuința ca omul să aducă roadele cele bune, potrivit cu puterile pe care le cuprinde în firea sa, a amintit Sf. Ioan Botezătorul, asemănîndu-i pe oameni cu pomii și zicînd: „Acum se cerea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face rod bun se taie și se aruncă în foc” (Matei 3, 10). Același lucru l-a spus și Mîntuitorul, referindu-se tot la oameni, căci și el a zis că „orice pom care nu aduce rodă bună se taie și se aruncă în foc” (Matei 7, 19). Aceeași soartă o vor avea, de altfel, și mlădițele care nu aduc rod, pentru că nu rămîn în butucul viței, care este însuși Hristos (Ioan 15, 1-8). Roadele pe care le are în vedere Mîntuitorul, nu sînt altceva decît faptele cele bune și virtuțile, care mărturisesc credința în Dumnezeu.

În ce constă osteneala pe care trebuie să o facem ca să dobîndim Împărăția cerurilor, străduința pentru a ne mîntui, pentru a ajunge la viață și pentru a aduce rodă multă? Răspunsul la această întrebare îl găsim tot în învățătura Domnului, cuprinsă în Sf. Evanghelie, unde aflăm de pildă că Sf. Ioan Botezătorul și Mîntuitorul însuși au înfățișat Împărăția cerurilor ca pe ceva ce stă în legătură cu pocăința, căci au zis: „Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția cerurilor” (Matei 3, 2; 4, 17). Pocăința are drept scop curățirea sufletului

omnesc, prin înlăturarea răului, adică a păcatului, și prin săvîrșirea binelui. Ea trebuie să aducă roade, după cuvîntul ce s-a spus: „Faceți roade vrednice de pocăință” (Matei 3, 8). Prin „roadele vrednice de pocăință” sau prin roadele pocăinței înțelegem înlăturarea răului și săvîrșirea cu toată hotărîrea a binelui. Fără îndoială că această lucrare se face prin străduință și cu stăruință.

Curăția trebuitoare celor care vor să facă parte din Împărăția cerurilor a înfățișat-o Domnul, prin cuvintele: „De nu vă veți întoarce ca să fiți ca pruncii, nu veți intra în Împărăția cerurilor” (Matei 18, 3) și: „De nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decît a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra întru Împărăția cerurilor” (Matei 5, 20). Despre dreptatea cărturarilor și a fariseilor se știe că era o dreptate din afară (exterioară), deoarece ei se mulțumeau cu o viețuire bună numai la arătare și nu stăruiau pentru o dreptate lăuntrică, pentru o dreptate a sufletului, din care să-și ia pricina dreptatea din afară.

A curăți partea dinăuntru a ființei noastre, — asemănată de Mîntuitorul cu partea dinăuntru a paharului și a blidului — însemnează a lua aminte la cele ascunse și nearătate ale vieții noastre, la gîndurile, din care pornesc cele din afară, adică cuvintele și faptele; însemnează a îndrepta rădăcinile, ca drepte să fie și ramurile, a sfinți rădăcina, ca și ramurile să fie sfinte (Romani 11, 16).

Spunem încă odată: curățirea și îmbunătățirea sufletului nostru nu vine de la sine și nici nu se împlinește numai dorind-o, ci pentru ea trebuie să ne străduim și să ne ostenim din toate puterile noastre.

Așa ne-a învățat Mîntuitorul, prin parabolele și prin cuvintele Sale și tot așa ne învață și Părinții noștri cei duhovnicești, cei luminați cu lumina cunoștinței de Dumnezeu. Din înțelepciunea iubitorilor de Dumnezeu Părinți știm că „lucurile cele bune cu osteneală se cîștigă și cu suferință se împlinesc” (Rînduiala călugăriei). În acest înțeles, cuviosul Ioan Colovul spune despre călugăr, ca și despre creștin că este „osteneală”, silință de depășire a noastră, de învingere a răului și de deprindere cu lucrarea binelui.

Unui frate, care dorea să-și facă mintea curată, Sf. Filimon i-a dat următoarea învățătură: „Mergi și ostenește. Căci e trebuință de osteneală și de durerea inimii, fiindcă nu ne vin dormind și zăcînd pe spate cele ce se dau prin osteneală și sîrguință. Cînd vin bunătățile pămîntului fără osteneală?”

Sfintele învățături, pe care le-am adus înaintea minții noastre din dumnezeiasca Evanghelie și din scrierile fericitilor cugetători de Dumnezeu, ne stau drept mărturie despre faptul că credința noastră în Dumnezeu este o credință activă, o credință care ne angajează, ne pune în lucrare pentru mîntuirea și desăvîrșirea noastră, care nu-i destul numai să o avem în vedere, nici numai să o dorim, ci trebuie să o căutăm și să o lucrăm cu toată puterea ființei noastre și să o împlinim cu toată bucuria, bineștiind că Dumnezeu nu vrea ca noi să fim niște visători ai Împărăției cerurilor, nici numai niște rugători pentru ea, ci vrea să fim adevărați străduitori și luptători pentru împlinirea ei.

Herod. T. Păvăianu

Cu privire la fumat

(Urmare din pag. 3)

pildă, noi știm cu toții că fumatul nu este o necesitate firească, așa cum este nevoia de a mânca, de a bea, de a respira etc. S-a spus în această privință că dacă ar fi avut această trebuință, atunci Ziditorul i-ar fi creat omului pe lîngă nas, gură, ochi etc. și un coș pe unde să se elimine fumul.

Așa se face că poporul nostru numește adesea obiceiul de a fuma cu nu tocmai cinstitorul cuvînt de „nărav”, combătut cu toată tăria în familiile credincioșilor noștri. El are efecte dăunătoare și pe plan pastoral, cînd este practicat de către unii preoți, fapt care a fost subliniat și cu prilejul conferințelor preoțești de orientare din luna septembrie a.c.

Obiceiul de a fuma devine însă un adevărat păcat, de care vom da seama înaintea Dreptului Judecător, atunci cînd el se transformă în patimă, cînd fumătorul nu mai este stăpîn pe voința sa, devenind robul sau sclavul tutunului, fapt care duce uneori la situații înjositoare, degradante,

care întunecă mult făptura, altfel luminoasă, a celui în cauză.

Păcat este și atunci cînd, în loc să folosim tot cîștigul nostru cinstit spre împlinirea unor trebuințe firești, normale, de hrană, haine etc., pentru copiii noștri, pentru familiile noastre, o parte din el îl destinăm unei „plăceri” care, cum potrivit scrie autorul menționat la începutul acestor rînduri, „nu are alt rost decît de a produce scrum și care deschide poarta unor numeroase boli”.

Fumatul însă devine păcat, și nu mărunț, și atunci cînd prin el săpăm în chip conștient la sănătatea noastră trupească, pe care avem obligația de-a ne-o apăra, precum și atunci cînd dăunăm și sănătății semenilor noștri, pe care îi obligăm să inhaleze un produs trecut prin măruntaiele noastre, iar pe de altă parte îi lipsim de aerul purificat, curat, la care au dreptul.

Un alt aspect nepotrivit pentru noi este și acela cînd, în loc să ne apropiem curăți în toate ale noastre, și în cele dinăuntru și în cele din afară, de sf. potir pentru a ne împărtași, gura noastră duhnește de la distanță a tutun.

Pentru motive ca cele de mai sus și desigur pentru încă altele, credem că este bine ca cei ce sîntem atinși într-un grad mai mic sau mai mare de această nepotrivită obișnuință, care este fumatul, să ne lăsăm de ea, bineștiind că printr-o voință hotărîtă, tot „învățul are și dezvăț”.

Gh. Papuc

Gînduri creștine

A bătut miezul nopții. Pe fereastra deschisă a pătuns un vînt moale, cald. Nu știam că vine din aripi de cocori pînă cînd n-am auzit cîntarea lor de rămas bun, despîcînd întunericul stăpîn între cer și pămînt.

M-am gîndit atunci departe la șirul de înaripate, pe cărări fără de urmă, mergînd spre țara primăverilor eterne. Ce ordine! Unul în frunte și ceilalți după el. Apoi am zis în sinea mea: „Omule, ai și aici o învățătură, culege-o! În cele bune să ți porunca: *Totdeauna aleargă după cei ce merg în frunte!*”

*

N-am avut pînă azi nici o clipă în care să nu fi fost ucenic al meu sau al altora. Cred că în viață nimic nu-i mai statornic decît ucenicia. Cînd crezi că ai ieșit din ea, atunci greșelile te năpădesc cu grămada.

*

Intimitatea e un adînc necunoscut. Acolo nu pătrunde, în afară de noi, decît ochiul Divinității de care prea puțin ne sfiim și ne temem. Ocolim totdeauna ochii oamenilor; cu ei se tratează mai greu. Divinitatea e mai indulgentă.

Am oare o intimitate comodă, plăcută? E luminată de candela virtuții sau numai de fulgerul asprelor muștrări?

Nimic nu poate fi mai sfînt într-o viață, decît a petrece o zi liniștit în intimitatea ta, fără muștrări și fără lacrimi.

Pr. Simion Cristea
Cușma-Cluj

Doxologie

Mărire Ție,
Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!
Lumina cascadelor de diamante
Din aurore și din boabele de rouă,
Și lumina amurgurilor violete.

Mărire Ție,
Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!
Lumina care a primit poruncă să fie
Și a deschis porțile existenței
Și lumina purității originare.

Mărire Ție,
Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!
Lumina care înconjoară tronul Tău
Și a strălucit pescarilor pe Tabor,
Și pe care o întrezăresc
Cei întru totul adînciți în dragostea Ta.

Mărire Ție,
Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!
Părinte al luminilor,
Dă-ne nouă să ne-mpărtașim cu Tine
Mai adevărat în ziua cea neînsertată
A împărăției Tale celei prealuminate.

Amin.

R. Grecu